

Valg i Danmark – synopsis

Introduktion

Dansk politik bygger på et demokratisk og fleksibelt system med mange betydningsfulde partier, som alle er med til at fastsætte den politiske dagsorden.

Problemformulering

Hvilke ændringer har der været i dansk politik siden folketingsvalget i 2015, samt hvilken partiadfærd vil hjælpe Socialdemokratiet og Venstre til en stemmemaksimering inden folketingsvalget i 2023?

Problemstillinger

Redegørende:

Hvad har der været af centrale ændringer i dansk politik siden folketingsvalget i 2015?

Undersøgende:

Hvilke faktorer kan forklare Socialdemokratiets fremgang og Venstres tilbagegang de seneste år?

Diskuterende:

Hvordan kan hhv. Socialdemokratiet og Venstre fremadrettet bedst opnå stemmemaksimering ved brug af partiadfærd?

Besvarelse af problemstillinger

Hvad har der været af centrale ændringer i dansk politik i nyere tid?

Sket et skred i de politiske akser - i bilag 6

- (Rune Stubager): Den fordelingspolitiske dimension er for en del vælgere gledet i baggrunden, mens værdipolitikken har været dominerende.

Corona-epidemien bilag 3 og 4 fra Cevea

- Der er 12 procentpoint flere af de tilspurgte vælgere fra rød blok, som siger at nedlukningen godt må fortsætte indtil 1. juni, hvis det mindsker konsekvenserne af corona-epidemien
- Her er hjemlen at begrænse konsekvenser = mindske dødstal/holde smitten nede
- Ved corona kan vi altså se hvordan man både kan anskue problematikken ud fra blå bloks fordelingspolitiske ønske om økonomisk vækst, men også fra rød bloks mere værdipolitiske syn med fokus på at mindske dødelighed
- Tendensen er altså i dag, at fordelingspolitik ofte bliver værdipolitik og omvendt

Vælgervandringer fra 2015-2021 med betydning for Venstre

Bilag 10: Valgresultat 2015

- Har jeg valgt at inddrage selvfundet kvantitativ data i form af valgresultatet i 2015
- Sammenligner denne med valgresultatet i 2019 (bilag 2) kan jeg se, at Venstre i 2019 øgede deres vælgertilslutning med 3,9 procentpoint

9/6 - 2021 (BA)

Bilag 2: Valgresultat 2019 og meningsmåling 2021 - Berlingske

- Venstre har haft en statistisk signifikant tilbagegang fra valget i 2019 til meningsmålingen i 2021 med -11 procentpoint
- Konservative har haft en statistisk signifikant fremgang fra 2019-2021 med + 8,3 procentpoint

Bilag 1: Meningsmåling 2021 - Altinget

- Fremgår ifølge en analyse fra Altinget, at konservative i dag har fået fem procent af Venstres vælgere fra 2019

Vælgervandringer fra 2015-2021 med betydning for Socialdemokratiet

Bilag 10: Valgresultat 2015

- Af bilag 10 og 2 kan det ses, at DF mistede hele 12,4 procentpoint af sine vælgere, hvorimod socialdemokratiet vandt valget i 2019

Bilag 2: Valgresultat 2019 og meningsmåling 2021

- Jeg kan udlede, at A har haft en statistisk signifikant fremgang fra valget i 2019 til 2021 med hele +5,9 procentpoint
- Tilsvarende → sket en statistisk signifikant tilbagegang for DF med -2,9 procentpoint ifølge meningsmålingen

Hvilke faktorer kan forklare Socialdemokratiets fremgang og Venstres tilbagegang de seneste år?

Venstres tilbagegang

Bilag 9: Selvvalgt bilag fra ekstrabladet af Joachim B. Olsen (LA) ift. valget i 2019

1. Dårlig ledelse siden 2015 og mangel på kontinuitet
 - Skulle ikke have accepteret Liberal Alliances høje skattekrav i regeringsgrundlaget. Dette skadede nemlig interessefaktor, da det ikke stemmer overens med partiets kernevælgere, som er den medianvælgeren lidt til højre
2. Udlændingepolitikken splitter Venstre
 - Der er forskellige syn på borgerlighed: Lars Løkke og nu Jakob Ellemann repræsenterer en liberal borgerlighed, hvorimod Støjberg repræsenterede en konservativ borgerlighed
3. Manglende politisk linje i Venstre i 2019
 - De interne stridigheder i Blå Blok samt Lars Løkkes forsøg på at indgå samarbejde med A skadede Venstres kontinuitet faktor, da der ikke var en rød tråd med Venstres tidligere politiske linje

Bilag 1:

- Vandring fra Venstre til Konservative fra 2019-2021 kan skyldes problematiske enkeltsager på Christiansborg, som har skabt ustabilitet internt i partiet
- *“Opslidende formandsskifte og de startede året ud med at sige farvel til to stemmeslugere i form af tidligere statsminister Lars Løkke Rasmussen og Inger Støjberg”*

Socialdemokratiets fremgang

Bilag 5

- Socialdemokratiets ordfører, Jesper Petersen, siger her: "at selvom der er uenighed i baglandet om, hvordan udlændingepolitikken skal føres, så har der på intet tidspunkt været tvivl om, hvordan den nuværende regering vil gøre det. - Socialdemokratiet vil ikke gå på kompromis med det, at vi skal sørge for danskernes sikkerhed"
- Med "danskernes sikkerhed" mener han, at Mette Frederiksen har strammet partiets udlændingepolitik siden folketingsvalget i 2015
- DF og A har begge en midtsøgende fordelingspolitik med fokus på velfærdsstaten og ældre som kernevælgere. DF's værdipolitik har førhen dog været mere højreorienteret med mindre tolerante og mere autoritære værdier end A. DF har i den forbindelse haft issueownership på stram udlændingepolitik, men dette har Frederiksen frataget dem i hendes stramning af udlændingepolitikken hvormed A har vundet mange stemmer fra DF

Bilag 8: Skribent, Esben Sørensen

- Mener, at det i højere grad er venstredrejning i fordelingspolitikken, som sikrede sejren i 2019 og hvis man spørger socialdemokratiets vælgere, så er udlændingepolitikken langt fra det vigtigste område
 - Denne venstredrejning ses blandt andet i pensionsaftalen om tidligere pension, som hun lovede op til folketingsvalget
 - Styrker interessefaktor, da kernevælgere interesser tages i mente, samt stemmer det overens med den socialistiske ideologi

Hvordan kan hhv. Socialdemokratiet og Venstre fremadrettet bedst opnå stemmemaksimering ved brug af partiadfærd?

- Fokuserer på den vote-seeking del af Kaare Strøms adfærdstrekant

Ift. A bunder diskussionen i, om regeringen bør fortsætte den stramme udlændingepolitik eller lytte til baglandet og løsne udlændingepolitikken?

Hvis man fortsat strammer:

- Kan anskues som vote-seeking strategi: Styrker opinionsfaktoren, da stram udlændingepolitik er populært blandt den danske befolkning og kan tiltrække stemmer fra DF
- Kan dernæst ses som office-seeking strategi: fordi de lettere kan samarbejde med DF

Hvis man løsner og lytter til baglandet som ifølge bilag 5 og 7 synes, at udlændingepolitikken er blevet for stram

- Styrke opinionsfaktor med kontinuitet, da Frederiksen ifølge bilag 7 i 2015 gav udtryk for at ville føre en håndfast men barmhjertig udlændingepolitik, hvorefter hendes udlændingepolitik er blevet strammere → vil derfor også styrke hendes personfaktor, da hun virker troværdig
- Styrke opinionsfaktor med langtidsigtede kontinuitet ved at fastholde de kernevælgere, som førhen stemte på Nyrup, som kritiserede DF for at være for indvandrerkritiske
- Ulempe: Risikerer at miste stemmer fra DF og dermed tabe flertallet
- Ligesom bilag 7 siger - vil formentlig trække stemmer fra andre partier i rød blok

- Et kompromis kan derfor være, at regeringen delvist fortsætter sin stramme udlændingepolitik, men kun der hvor det er nødvendigt og beskytter velfærdsstaten.
- Det vil derfor være fordelagtigt for A at hente Syrien-børnene og deres mødre til Danmark, da dette alligevel kun omhandler få mennesker og ikke vil skade Danmark

Venstres stabilisering

9/6 - 2021 (BA)

- Venstre skal styrke deres opinions faktor og skabe kontinuitet gennem stabilisering → de interne stridigheder skal forsvinde
- Ellemann skal gøre det klart at partiet ønsker liberal borgerlighed med mindre fokus på udlændingepolitikken og ikke lade en næstformand komme med modsatrettede udsagn, som Støjberg gjorde
 - dette vil styrke hans egen troværdighed og dermed hans personfaktor, men samtidig styrke den kontinuiteten i den politiske linje, som fremstår mere sikker
- Det vil tilsvarende være fordelagtigt for Venstre hvis de er policy-seeking og står ved deres midtsøgende politik frem for at skærpe udlændingepolitikken, eftersom man ifølge downs medianvælgerteori skal konkurrere om at være på midten - dog specielt af den fordelingspolitiske akse - for at trække flest stemmer.

Konklusion

- Siden folketingsvalget i 2015 er der sket en række ændringer i dansk politik. Værdipolitik spiller en øget rolle, hvilket afspejles i corona krisens dilemmaer.
- A vandt valget i 2019 og har siden 2019 øget sin vælgertilslutning. Disse vælgere kommer formentlig fra DF, da A har mindsket DF' issueownership på stram udlændingepolitik. Dog vil baglandet nu have en mere lempelig udlændingepolitik, hvilket kan skabe interne stridigheder. Derfor bør A fortsætte en stram udlændingepolitik på centrale områder, men når det gælder sager som med børnene fra Syrien og deres mødre, bør A være mere barmhjertig, da dette ikke vil skade Danmarks velfærdsstat.
- V tabte valget 2019 trods lille vælgertilslutning og har sidenhen mistet en masse stemmer specielt til Konservative. Dette skyldes formentlig mangel på kontinuitet og stabilitet, hvormed Ellemann til næste valg bør gøre partiets liberale borgerlighed klar og være policy-seeking ved at stå ved partiets midtsøgende højreorienterede fordelingspolitik som skaber kontinuitet og tiltrækker medianvælgeren.

Bilagsmateriale

- Bilag 1: Største vælgervandringer i 15 år.
- Bilag 2: Meningsmåling 8. maj.
- Bilag 3: "Holdning hos rød bloks vælgere til en omkostningskrævende corona-indsats".
- Bilag 4: "Holdning hos rød bloks vælgere til en omkostningskrævende corona-indsats".
- Bilag 5: "Vores udlændinge politik ligger fast".
- Bilag 6: "Den danske vælger" Minuttal 17.28-25.10.
- Bilag 7: "Balladen i S-baglandet er den største trussel mod Mette Frederiksen".
- Bilag 8: "Det er en misforståelse, at Socialdemokratiet vandt valget på stram udlændingepolitik.
- Bilag 9: Selvfundet materiale →

Joachim B: Derfor er blå blok i ruiner

Dårlig ledelse, udlændingepolitik og manglende fælles politisk projekt er ifølge Ekstra Bladets politiske kommentator årsagen til blå bloks krise

Blå blok står bemærkelsesværdigt skidt i meningsmålingerne. Ekstra Bladets politiske kommentator Joachim B. Olsen giver her tre bud på, hvorfor blå blok er endt i krise.

1. Dårlig ledelse siden valgsejren i 2015

- Jeg vil ikke være statsminister for enhver pris.

Sådan sagde daværende formand for Venstre, Lars Løkke Rasmussen, inden valget i 2015. Men alt, hvad han gjorde efter valget, pegede på det modsatte.

Lars Løkke Rasmussen skulle have insisteret på, at Dansk Folkeparti, som det største borgerlige parti, gik i regering. Det forpligter at være de største.

Løkke skulle heller ikke have accepteret Liberal Alliances daværende formand Anders Samuelsen's vilde skattekrav i regeringsgrundlaget. Anders Samuelsen brugte de krav til at presse LA i regering.

Ovenstående er selvfølgelig ikke kun Løkkes skyld. Kristian Thulesen Dahl (DF) og Anders Samuelsen tog heller ikke ledelsesansvaret på sig.

2. Udlændinge-politikken splitter

Udlændingepolitikken var engang blå bloks store styrke. Nu splitter det blå blok.

Der er en konflikt mellem de national konservative i Nye Borgerlige og Dansk Folkeparti, som mener, at udlændinge politik er det absolut vigtigste område, og de liberale i Venstre og Liberal Alliance, som mener, at udlændingepolitik kun er et blandt mange områder, som er vigtig.

Men udlændingepolitikken splitter også partierne indefra. Konflikten mellem Jakob Ellemann-Jensen og Inger Støjberg er et eksempel på det.

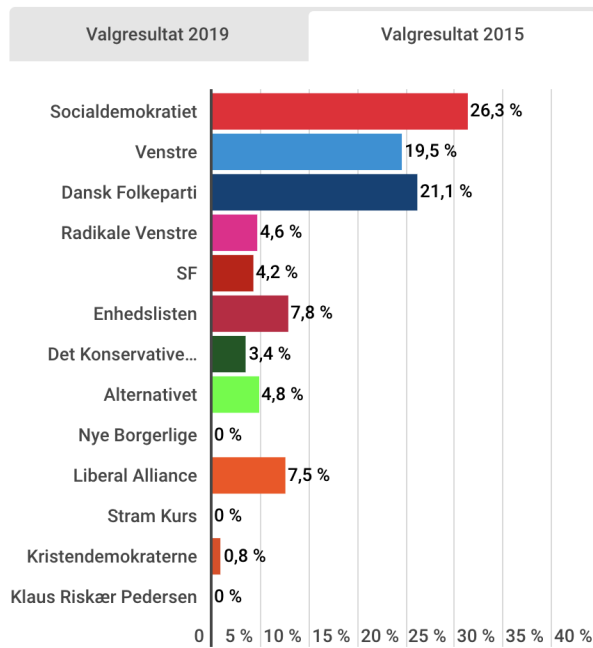
3. Manglende politisk projekt

Hvis du havde spurgt en almindelig vælger på gaden før valget i 2019 - hvad vil blå blok egentlig med magten, hvis de vinder valget? Så havde du ikke kunne få et klart svar. Der var ingen mærkesager, som partierne kunne samles om.

Lars Løkke satte trumf på ved at trække bukserne ned på hele blå blok i valgkampen ved at sige, at han hellere ville i regering med socialdemokraterne. Der afskrev han sig ledelsen af blå blok.

Har blå blok så lært af fejlene? Det står uklart.

- Bilag 10: Selvfundet materiale

Kilde: KMD

Litteraturliste

- Selvfundet materiale: Joachim B: Derfor er blå blok i ruiner (Ekstrabladet)
<https://ekstrabladet.dk/nyheder/politik/joachim-b-derfor-er-blaa-blok-i-ruiner/8472112>
- Selvfundet materiale: Overblik: Her er resultatet af folketingsvalget 2019 (Altinget)
<https://www.altinget.dk/artikel/183360-her-er-valgresultatet>
- Jensby, Jakob Glenstrup og Pedersen, Anders Ellegaard og Brøndum, Peter (2017): *Politik bogen*. København: Columbus